

Mëët Wël Lëk Baai yic Ebën Ləcök

Mith Abun le Nääth

Nationally Consistent Collection of Data School Students with Disability

YENJO YEN MËËT WËL KE LËK BAAI YIC EBËN?

Ajuieer Mëët Wël Lëk Baai yic Ebën Thöŋ Nhom të Mith Abun le Nääth (mëët wël lëk baai yic ebën) e kuëny ye looi ruðön thok ebën ye cin ke mith abun le nääth kween ku të cenë ajuieer bikë locök në wët piöoc ci yiëk keek lo nhial.

Ajuieer mëët wël lëk baai yic ebën abï mith abun ci yök ke kek löm lon bi kek nääth luoi thïn kween cit ke ye *Löŋ Guëem Koc le Nääth run 1992- Disability Discrimination Act 1992* (the DDA). The DDD alëu bi yök të webthait të ComLaw töu të www.comlaw.gov.au

YENJO YEN YE KUONNY MËNHDI?

Mëët wël ke lëk baai yic ebën aye looi rin bi wël ke lëk locök apei të mith abun le nääth në Awuthtereliya mäatic.

Ye wët lëk kån abï dupiöoc, bány ke thukuul, koc muk ka ke piöc ku mëththook wët bi kek mith ke abun le nääth kuony apiath bikë thöŋ ke mith abun cin nääth.

Ajuieer mëët wël ke lëk baai yic ebën e bëi abun kuony bikë dhöl ke kuony wët bi kek ajuieer ka kuony caar yiic agokë lon piöoc ku kuen col piath akölköl të mithken abun le nääth.

YENJO YEN WËL KE LËK MÄÄT YIIC?

Bëi Abun töu Awuthtereliya ebën kaye wël lëk kuany të mith abun le nääth. Ku kuat wël ke lëk kuany emëen awääc kem ke wilayaai ku bëi cit wilayaai ku në Awuthtereliya ebën, bëi abun Katholik ku bëi abun peei cikë ka akuma.

Të yenë mëët wël ke lëk baai yic ebën looi, paan abun ebën töu Awuthtereliya abï luui në dhöl thöŋ ke dhöl yenë wël ke lëk määt yiic. Në wët kån, paan

abun akuma töu Thidni biäk ayeer abï wël lëk määt yic ku tooc keek në dhöl thöŋ ke dhöl yenë paan abun Katholik ku paan abun töu Wilaya Viktoriya ayeer ku paan abun peei töu Nördhen Teritori (Paan Tueen).

Wël lëk ye yök dhöl mëët wël lëk baai yic ebën abï akumaai ke Awuthtereliya kuony wët bi kek ka ke kuony ku ka ke luoi juiir apiath agokë mith abun le nääth. Wël lëk abï bëi abun kuony bikë mith abun le nääth bikë ka thöŋ ye mith abun cin nääth keek yök në dhöl ka ke piöc piath töu nhial apei.

YENJO YE WIC BI BËI ABUN LOOI WËT MITH ABUN LE NÄÄTH?

Mith abun kedhia ka le yic bi keek piöoc piath ku ciëŋ piath apei të töu kek paan abun.

Bëi abun ka ye keek wic bikë ajuir looi, të wicë yeen, bikë mith abun le nääth kuony bikë piöoc liu guëem yök ku ye kek luui ku cinic guëem töu thïn thïn ku bikë nhïim thöŋ ke mith abun kök.

Ke ka bike dhiil looi aci keek nyuwoth ne DDA ku Ajuieer Ləcök Nääth wët Piöoc run 2005 (Ajuieer Ləcök). Awic Ajuieer Ləcök bi koc piöoc, mith abun, medhiëeth ku koc kök (cit koc lui kuat atëët ka ke pial guöp) bikë luui agokë mith abun le nääth alëu bikë luui wët piöoc. Ajuieer Ləcök alëu bi yök në dhöl webthait ComLaw töu www.comlaw.gov.au

YENJO YEN LUËL CÖK PINY RÖT TIIN?

Cök piny röt tiin e athëm ka kë ye looi bi menh abun le nääth col ye col yök piöc ku thöŋ ke mith abun cin nääth. Cök piny röt tiin alëu bi looi të paan abun yic ebën (cit ke yenë ke yith nhial yöt ke paan abun), yon yenë piöoc thïn (cit bi ke ye piöoc cök piny, bikë rön) ku të yenë looi ŋek ke röt të ci menh abun cuöp (cit bi menh abun dhel kån gäm piöoc dët ci juakic).

YE WĒL LĒK CĪT ņĶ KE BĪKE MĀĀT YIIC?

Nĕ rušŏn thŏk ebĕn paan abun mĕnhdu abĭ wĕl lĕk kĀ mĀĀt yiic tĕ mĭth abun kedhia le ņĀĀth:

- dhŏl tŏu yen thĭn (cĭt paan abun tuĕj ka paan abun rou)
- tĕ cĭ mĕnh abun cušŏp wĕt cŏk piny
- tĀn kuat ņĀĀth tĕ mĕnh abun thĭn.

Wĕl lĕk cĭ paan abun mĀĀt yiic abĭ keek gĀm akumaai bike kony dhŏl bĭ wĕl nyuth kŏc kĕ bĭ looi ku kĕ cĭ juir bĭ looi cŏl piath tĕ mĭth abun le ņĀĀth.

YEKĒ YĪŃA BĪ KEK TĀĀU TĒ MĒĒT WĒL LĒK BAAI YIC EBĒN?

Lucl ņĀĀth wĕt mĒĒt wĕl lĕk baai yic ebĕn aye looi cĭt mĕn ke cĭ DDA lueel.

Rin ke lon mĒĒt wĕl lĕk baai yic ebĕn, mĭth abun le dhel piŏc keek cĭt tuaany kuĕn rišŏk ye cŏl dithlekthiya ka riĀĀk piŃ ku tuĕny cĭ ceŃ cĭt nok, thukari ka adhima, ye wĭc bĭ keek ya tiŃ apiath paan abun, alĕu bĭ keek mat thĭn.

YEŃA YEN BĪ WĒL LĒK BIĀK MĒĒT WĒL LĒK BAAI YIC EBĒN MĀĀT YIIC?

Dupiŏŏc ku kŏc luui ke paan abun abĭ ciin mĭth abun le ņĀĀth kuĕny bei tŏu paan abunden ku tĕ cenĕ cŏk piny rot tiŃ lo thĭn cĭ gĀm keek cĭt mĕn:

- jam bĭ kŏc jam ke medhiĕth ku kŏc muk kek nĕ dhŏl kuĕny bei ku gĕm lon cŏk piny rot tiŃ
- tiŃ athĕm ku wĕt ye atĕĕt lueel bĭ luui nĕ yĕen
- gušŏt wĕt tuaany ka ke luoi cĭ yŏk ke tŏu
- wĕt đĕt bĭ luui
- e lon bĀĀny ke paan abun cĭt mĕn lŏŃ bĭkĕ tiŃ ke wĕl lĕk cĭ yŏk tĕ mĕnh abun ebĕn abĭ dhiil tŏu ke ločŏk.

BĪ LON MĒĒT WĒL LĒK BAAI YIC EBĒN DHIIL LUOI?

Gĕl bĭ wĕl lĕk bĭkĕ cie lo ayeer ku muŏny ka ke mĭth abun ku kacken e wĕt thiekic. Wĕl ye ka ke raan nyuŏŏth cĭt rin ka wĕl kŏk ke lĕk ka cie keek bĭ ya gĀm kŏc muk ka ke piŏŏc akuma koor ka akumadiĭt baai ebĕn.

Wĕl kŏk lĕk wĕt gĕl bĭ wĕl lĕk tĕ kŏc ku muŏny ka tŏu tĕ www.education.gov.au/notices.

BĪ LON MĒĒT WĒL KE LĒK BAAI YIC EBĒN DHIIL LUOI?

Acĭ wĭdhiĭr ke piŏŏc kedhia mat mĕn ke mĒĒt wĕl ke lĕk baai yic ebĕn dhiil luoi juŏk run 2015. Rin wĕt kĀn bĕi abun kedhia ka bĭkĕ wĕl lĕk dhiil mĒĒt yic ku toockĕ rušŏn thok ebĕn cin mĭth abun le ņĀĀth yekĕ keek tiŃ ku tĕ cĭ ajuieer cŏk piny yekĕ gam lo thĭn.

Wĕl lĕk wĕt ajuir lĕu bĭkĕ luui ke paan abundu wĕt mĒĒt wĕl lĕk kĀn kaye keek yŏk tĕ bĀny paan abun mĕnhdu ku yĀn ke piŏŏc thiĀĀk ke kŏc mac piŏŏc ka akutnĥom bĕi abun peei cĭkĕ ka akuma.

Ku na cak wĕl ke lĕk tŏu rin ke mĕnhdu cak kĕc mat tĕ mĒĒt wĕl ke lĕk baai yic ebĕn, ke paan abun aŃot ke lĕu bĭ wĭc bĭ mĕnhdu kuŏny ka wĭc wĕt piŏŏc keek.

WĒL JUĒC KŶK LĒK

Jam wenĕ paan abun tŏu mĕnhdu thĭn tĕ le yĭn ka kŏk wĭc ba keek thiĕĕc wĕt Ajuieer MĒĒt Wĕl Lĕk Baai yic Ebĕn ye lŏŏm tĕ Mĭth Abun le ņĀĀth ku tĕ lĕu bĭ luui ke mĕnhdu.

Yĭn lĕu eya ba tĕn neem www.education.gov.au/what-nationally-consistent-collection-data-school-students-disability.

Ka ke piŏc dhŏl intanet (internet) wĕt Ajuieer Cŏk Piny Piŏŏc wĕt ņĀĀth run 2005 aye yŏk ku acĭn wĕu ye cuat piny bĭ kŏc, mĕcthook ku akutnhiĭm ciĕŕŃ luui nĕ yĕen ku aye yŏk tĕ <http://resource.dse.theeducationinstitute.edu.au>